

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут будівництва, архітектури та дизайну

04-08-43s

СИЛАБУС SYLLABUS	Теорія та історія сучасної архітектури	
	Theory and history of modern architecture	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK 7	
Освітній рівень Level of Education	Другий (Магістерський)	
	Second (Master's)	
Галузь знань Field of Knowledge	G	Інженерія, виробництво та будівництво Engineering, production and construction
Спеціальність Field of Study	G17	Архітектура та містобудування Architecture and Town Planning
Освітня програма Degree Programme	Архітектура та містобудування	
	Architecture and Town Planning	

Силабус навчальної дисципліни «Теорія та історія сучасної архітектури» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Архітектура та містобудування», спеціальність G17 «Архітектура та містобудування». Рівне. НУВГП. 2025. 8 стор.

ОПП на сайті університету:
<https://ep3.nuwm.edu.ua/34914/>

Розробник силабусу: Смолінська О.Е., к.арх., доцент кафедри архітектури і середовищного дизайну

Силабус схвалений на засіданні кафедри архітектури і середовищного дизайну
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри: Михайлишин О.Л., д.арх., доцент.

Керівник (гарант) ОП: Ричков П.А., д.арх., професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІБАД
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБАД: Макаренко Р.М., к.т.н., проф.

© НУВГП, 2025

ПРОГРАМА навчальної дисципліни «Теорія та історія сучасної архітектури»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Архітектура та містобудування
Спеціальність	«Архітектура та містобудування»
Рік навчання, семестр	1-й (I семестр)
Кількість кредитів	3
Лекції:	16 годин
Семінари:	14 годин
Самостійна робота:	60 годин

Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
	Смолінська Ольга Едвардівна, к.арх, доцентка кафедри архітектури і середовищного дизайну
Вікіситет	Смолінська Ольга Едвардівна – Вікіситет (nuwm.edu.ua)
ORCID	https://orcid.org/ 0009-0002-1089-7985
Як комунікувати	o.e.smolinska@nuwm.edu.ua Сторінка дисципліни в системі Moodle
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
Метою курсу «Теорія та історія сучасної архітектури» є забезпечення студентів теоретичними знаннями щодо провідних течій сучасної архітектури та надання розуміння глибинних процесів архітектурної творчості. Завдання: ознайомлення здобувачів вищої освіти із історичними витоками сучасних архітектурних та містобудівних концепцій та теорій, а також з основними теоретичними засадами сучасної архітектури, концептуальними спрямуваннями в новітній архітектурній практиці; набуття студентами розуміння змісту і особливостей ідейних та творчих позицій провідних майстрів новітньої світової та вітчизняної архітектури.	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4897	
Компетентності	

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або розуміння змісту і особливостей ідейних та творчих позицій провідних майстрів новітньої світової та вітчизняної архітектури; мультидисциплінарних контекстах.

СК06. Здатність аналізувати, міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію, необхідну для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування.

СК10. Здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування.

СК11. Здатність критично осмислювати проблеми архітектури та містобудування.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

РН06. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища та теорії інтер'єру.

РН15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проєктування об'єктів архітектури та містобудування.

Структура та зміст навчального компонента

Теми	Тема 1. Понятійно-термінологічний апарат теорії та історії архітектури. Предмет, метод і специфіка теорії та історії архітектури. Основи теорії архітектури та містобудування в літературі. Критика сучасних архітектурно-містобудівних теорій. Тема 2. Витоки сучасних архітектурних та містобудівних теорій. Трактат Вітрувія «Десять книг про архітектуру». Трактати доби Відродження. Теоретичні праці доби бароко та класицизму, історизму і модерну. Концепції ідеальних міст. Тема 3. Формування основ сучасної архітектури та містобудування на зламі століть. Зародження модернізму: Л.Г. Саллівен, Ф.Л. Райт. Футуризм А. Сант-Еліа. Містобудівні концепції Е. Говарда (місто-сад) та Т. Гарньє (промислове місто). Тема 4. Теоретичні концепції архітектури та містобудування у міжвоєнний період. Баугауз: новаторські концепції. Доба радянського авангарду. Теоретичні постулати Ле Корбюзьє. Конгреси CIAM. Афінська хартія. Теоретичні підвалини архітектури тоталітарних режимів Тема 5. Концепції інтернаціоналізації та регіоналізації архітектури (50-70-ті рр. XX ст.). Повоєнний Корбюзьє. Бруталізм П. та А. Смітсонів. Архітектурні концепції США повоєнних років: Чарльз і Рей Імз, Л. Міс ван дер Роє. Криза модернізму і пошуки альтернатив. Архітектурні утопії 1960-х. Теоретичні праці К. Александера, К. Фремптона, Р. Вентури та ін. Тема 6. Теоретичні засади постмодернізму в архітектурі та містобудуванні. Праця Чарльза Дженкса «Мова архітектури постмодернізму» та її подальші версії. Теоретичні та ідейні підвалини постмодернізму. Сучасні постмодерністичні течії архітектури. Неомодернізм та пізній модернізм в контексті нового глобального стилю.
------	--

Тема 7. Теоретичні концепції сучасного містобудування та урбаністики. Праці Дж. Джекобс, К. Лінча. «Брюсселізація» архітектури в 60 70-хх рр. Теоретичні концепції Леона Кріє – історичний урбодизайн. Новий урбанізм та його різновиди. Праці Й. Гела.	
Тема 8. Концептуальні спрямування в архітектурі та урбаністиці на межі XX і XXI століть. Quo vadis postmodernismo? (Куди іде постмодернізм?) Новітні тенденції в концептуальній архітектурі. Параметризм. Метамодернізм. Сустейнізм (sustainism) як новий модернізм.	
Самостійна робота - 60 годин	
Позааудиторна форма навчання – виконання ІНДЗ, що передбачає написання есе. Есе як різновид публіцистичної діяльності, є невеликим за обсягом твором, що має довільну композицію і висловлює індивідуальні думки та враження з конкретного питання. Есе не претендує на вичерпне і визначальне трактування теоретичної праці. В даному випадку передбачається аналітичне опрацювання друкованої праці (статті, виступу, програми, маніфесту або уривку з них) авторства видатного архітектора, дизайнера, митця. Здобувач вищої освіти також може обирати в якості об'єкта есе різні види електронних інформаційних ресурсів, наприклад, аудіо- або відеолекції, записи виступів на публічних заходах, тощо, попередньо погодивши свій вибір із викладачем.	
Інструменти, обладнання, програмне забезпечення	
Мультимедійні презентації, проекційна апаратура (проектори, екрани, тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди.	
Форми та методи навчання	
Курс навчання передбачає прослуховування лекційного матеріалу та перегляд мультимедійних презентацій; виконання практичних завдань під керівництвом викладача; самостійне вивчення навчального матеріалу з використанням навчальної та спеціальної літератури; самостійну роботу згідно завдання викладача. Методи: проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія, мозковий штурм, аналіз ситуації, тренінги, обговорення наукових публікацій та інші.	
Порядок та критерії оцінювання	
Форми та зміст контрольних заходів	- контроль відвідування лекцій - контроль активності на семінарських заняттях - виконання ІНДЗ - контроль виконання самостійної роботи - проміжні і підсумковий модульні контролю
Перелік критеріїв оцінювання їх бальні значення	- відвідування лекцій – 2 бали за 1 лекцію (разом до 16 балів) - активність на семінарських заняттях – 3 бали (разом до 21 балів) - індивідуальне навчально-дослідне завдання – до 23 балів - 2 проміжні модульні контролю (до 20 балів кожний, разом 40 балів) - Разом: до 100 балів
Модульний та підсумковий контроль знань (кількість питань у тексті, їх вага)	Проміжний модульний контроль складається з двох модулів, в кожному з яких 150 питань: питання 1 рівня – 105 питань (0,5 бали), питання 2 рівня – 30 питань (1 бал), питання 3 рівня – 15 питань (2 бали). Кожен варіант має 20 питань з відповідним пропорційним розподілом питань трьох рівнів. Підсумковий модульний контроль складається з 300 питань: кожен варіант має 40 питань

Характеристика різнорівневих видів завдань, у тому числі самоконт роль	Аудиторні форми навчання – лекції та семінарські заняття. Позааудиторні форми навчання – ІНДЗ, самостійна робота по опрацюванню матеріалів лекцій та теоретичних праць, підготовки до проміжних модульних контролів та підсумкового контролю. Самоконтроль роботи здобувача вищої освіти здійснюється протягом семестру відповідно до шкали оцінювання
Розрахунок загальної інтегральної оцінки	Здійснюється шляхом додавання балів за відвідування лекційних занять, активності на семінарських заняттях, ІНДЗ, проміжних модульних контролів.
Поєднання навчання та досліджень	
Результати виконання завдань у вигляді есе, доповідей, можуть оприлюднюватися на студентських конференціях, бути використані студентами у наукових публікаціях та в магістерських роботах.	
Рекомендована література	

Основна література

1. Архітектура сучасності: остання третина XX – початок XXI століть: навч. посібник / Б.С. Черкес, С.М. Лінда. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2010. 384 с.
2. Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму: Історія. Теорія. Практика. Посібник для студентів. К.: Спалах, 1998. 208 с.
3. Франків Р. Б. Сучасна архітектура: навч. посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2024. 296 с.
4. Programs and manifestoes of 20th-century architecture / Ed. by U. Conrads. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 1971. 192 p.
5. Theories and manifestoes of contemporary architecture/ Ed. by Ch. Jencks and K. Kampf. Academy Editions by John Wiley & Sons, 1997. 312 p.

Допоміжна література

6. Гел Й. Міста для людей. К. Основи, 2018. 304 с.
7. Джекобс. Дж. Смерть і життя великих американських міст. К.:Кенекшенс, 2021. 480 с.
8. Ленер Ж. Акупунктура міста. Л.: Видавництво Старого Лева, 2016. 160 с.
9. Architectural Theory. From the Renaissance to the Present. Koln u.a.:Taschen, 2006. 576 s.
10. Architectural Theory since 1968. Ed. by K. Michael Hays. Massachusetts: MIT press, 2000. 808 p.
11. Constructing a New Agenda. Architectural Theory 1993-2009. Ed. by K.Krista Sykes. New York: Princeton Architectural Press, 2010. 512 p.
11. Frampton K. Modern architecture. A critical history. 4th ed. NY:Thames & Hudson, 2007. Reprinted 2010. 424 p.
13. Introducing Architectural Theory: Debating a Discipline / Ed. by K.Smith. NY: Taylor & Francis, 2012. 423 p.
14. Jencks Ch. Critical Modernism. Where is postmodernism going? London: Wiley Academy, 2007. 240 p.
15. Jencks Ch. The New Paradigm in Architecture. The Language of Post Modernism. New Haven and London: Yale University Press, 2002. 280 p.
16. Lange A. Writing about architecture: Mastering the language of buildings and cities. New York: Princeton Architectural Press, 2012. 192 p.
17. Mallgrave H.F. Modern Architectural Theory: A Historical Survey, 1673-1968. New York: Cambridge University Press, 2005. 503 p.
18. Weston R. 100 Ideas that changed architecture. London: Laurence King Publishing, 2011. 216p.

Інформаційні ресурси в Інтернет

19. ArchDaily <https://www.archdaily.com/>
20. Architecture TED Talks <https://www.ted.com/topics/architecture>
21. Chaplinsky Vlog <https://www.youtube.com/channel/UCgF1bBmCdBlIL-3C29CVtxg>
22. Хмарочос <https://hmarochos.kiev.ua/>
23. PRAGMATIKA <https://pragmatika.media/>
24. Українська урбаністична платформа <https://mistosite.org.ua/>

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички.
2. Гнучкість розуму.
3. Здатність логічно обґрунтовувати позицію.
4. Комплексне вирішення проблеми.
5. Навички усного спілкування.
6. Творчі здібності (креативність).
7. Уміння слухати і запитувати.
8. Формування власної думки та прийняття рішень.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>, за яким реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі модулів та ІНДЗ навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Здобувачі мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до Положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18660>

Правила академічної доброчесності

Викладачі і студенти зобов'язані дотримуватись правил академічної доброчесності. Відповідні вимоги до дотримання таких правил відображені у Кодексі честі студентів НУВГП

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

Студенти, які не самостійно виконують практичні завдання та ІНДЗ, не допускаються до здачі завдання з наступним повторним його виконанням.

Нормативні документи НУВГП та НАЗЯВО стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП -

<http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

<https://naqa.gov.ua/>

академічна_доброчесність

Вимоги до відвідування

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється шляхом самостійного виконання аудиторної роботи в позаурочний час і демонстрації її результатів під час занять.

Під час занять студентам дозволено використання мобільних телефонів та ноутбуків з метою пошуку уточнюючої інформації згідно теми заняття.

Оновлення

Оновлення силабусу відбувається з ініціативи викладача, з урахуванням змін у законодавстві України та нових наукових досягнень у галузі теорії архітектури. Здобувачі вищої освіти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу щодо оновлення змісту освітньої компоненти наприкінці семестру.

Автор
Доцент

Ольга СМОЛІНСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №278
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100

